

aantekeningen voor CREA lezing 10.6.97

de Rotterdamse hoogleraar economie Aglo? die tracht van kunst en cultuur de economische waarde te bepalen

als je daarvan schrikt komt dat doordat wij geleerd hebben om van de autonomie van de symbolische produktie uit te gaan. Dit weerspiegelt op zich een bepaalde historische achtergrond en een centrale problematiek in onze samenleving.

De aanname van de autonomie van de symbolische orde is niet kenmerkend voor alle samenlevingen. Vgl. de Chinese, die geen werkelijk godsgeloof kent, de Sumerische, waar tempels de centrale plaatsen van ambachtelijke produktie en grondbezit waren; ander materiaal over het oude nabije en midden oosten (Harappa?) wijst in vergelijkbare richting

Een voorbeeld dat Aglo? geeft is dat wij ook gek zouden opkijken als wij voortdurend aan het calculeren zouden slaan in onze persoonlijke verhoudingen. het is niet zo dat wij dat niet doen (vgl. Homans), maar dat wij dat niet mogen doen, vanwege een bepaalde opvatting over de waarde van symbolische en over het niet-marktkarakter van de sfeer van verwantschappelijke reproductie. Daar kun je ook heel anders over denken, en in sommige delen en tijden van de niet-westerse wereld doet men dat ook

in de sfeer van therapie, muziek en dans, ritueel in Afrika nu (en misschien ook vroeger) commodificatie. De huidige commodificatie willen wij vooral interpreteren in termen van globalisering en monetarisering, en het invoeren van moderne media???

virtualiteit als tegenhanger, als corresponderend, met het concept van autonomie van de symbolische orde?

Vanaf ca. 50 jaar geleden afgewend van materiële cultuur in de antropologie, en fixatie op sociale relaties. De laatste tien jaar komt dat weer een beetje terug. Appadurai, Social life of things. Onze Globalisering en consumptie conferentie 1997.